

КІНО-ОПЕРИ

Коли б самий звичайний кінематографічний глядач випадково потрапив до „реквізитної“ кіно-фабрики, — то, перш ніж згадати про кіно-виробництво, він, безумовно, згадав би музей.

Мішанина етажів та епох вкрити товстим шаром вишу, що ви її побачите в реквізитній, по-рабському конює закинутій музей.

Річ у кіно має величезне значення і найкращі бутафори, користуючись оригіналами музейних раритетів, створили точну підробку старовини, що давно одійшла в галузь оповідань.

В кіно панує справжня реставрація і тільки дуже сміливі майстри йдуть шляхами реконструкції, переломлюючи історію крізь призму сучасності.

Але крім цих двох вищезгаданих засобів подавати історичний матеріал в західно-європейських ательє та й у нас є ще один засіб — засіб незграбної краси, що базується на зовнішньому ефекті постановки з суто оперним відчуженням матеріалу.

В екзотичних та історичних картинах раз по раз проглядає анекдотична „вампука“, та сама „вампука“, що з неї так часто глазують театри малих жанрів.

Розложиста кляквя та оперна

Як зразок кіно-оперних постанов, — подімо кадри з картин ВУФКУ: „Спартак“, „Таміла“ та „З приливи Катерини II-ої“. В свій час громадськість сказала про ці картини свою думку і думка ця, певна річ, була негативна.

„вампука“ неодмінні супутники наших картин, побудованих на екзотичних та історичних матеріалах, неодмінні, бо дуже рідко ми можемо бачити картину цього жанру, зроблену цілком на матеріалі епохи з усіма витриманими деталями як ігрового так і зовнішнього оформлення.

Історична картина з „сотнею тисяч“ учасників, з безліччю оперних ефектів — призначена глядач і майже завжди розрахована на комерційний екран.

Шляхи історичної мелодрами менш небезпечні. В картинах Любіча („Розіта“) та Грифітса („Дві сирітки“),

де вся сила ваги режисерського задуму перенесена на емоційний бік драматичних епізодів — історія є тільки тло, але в картинах суто історичних, що всім своїм корінням увійшли в історично-етнографічний матеріал, помилки проглядають в кожному кадрі.

Що до екзотики, то треба зазначити, що вона і у нас і закордоном буйно розквітла цвітом розложистої клякві і, як наслідок цього цвітіння, ми маємо різні „Таміли“, „Андоші“, та „Мусульманки“.

В цих картинах все наставлення йде не від матеріалу побуту, а від зовнішньої, чисто театральної обробки кадру. Звідси й театральний грим і оперна гра та декорації („Таміла“), звідси тисячі помилок, тисячі перекручувань самого матеріалу, що має бути зафіксований на плівці і обійти екрани. Тому й не дивно, що всі ці картини тхнуть порошком реквізиту, а од деяких сцен просто одвертається.

Кінематографія боїться опери. Не пускайте оперу в кінематографію! Бийте її по руках! Л. Френкель